

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

The Relationship Between Academic Leadership Of School
Administrators And Proactive Learning Management Of Teachers
Under Samutprakan Primary Educational
Service Area Office 1

ทิพย์อาภา พลชัย (Thiparpa Phonchai) *

รัตนา กาญจนพันธ์ุ (Ratana Kanjanaphan)**

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Cohen (1988) ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ การสุ่มแบบชั้นภูมิ และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ , การจัดการเรียนเชิงรุก

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Master's Degree Student in Educational Administration, Ramkhamhaeng University

** รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Associate Professor, Department of Educational Administration and Higher Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Abstract

This research aimed to study 1) teachers' opinions on the academic leadership of school administrators, 2) teachers' proactive learning management, and 3) the relationship between the academic leadership of school administrators and teachers' proactive learning management under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of teachers under the organization. The sample size was determined from Cohen's (1988) ready-made table. Multi-stage random sampling was used, namely, stratified and simple random sampling. The instrument used was a questionnaire. The statistics used were mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. The research results found that 1) Academic leadership of school administrators was at the highest level overall. 2) Teachers' proactive learning management was at the highest level overall. 3) Academic leadership of school administrators was related to teachers' proactive learning management at a high level, with statistical significance at the .01 level.

Keywords : Academic leadership, Proactive learning management

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยสำหรับโลกยุคใหม่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (National Economic and Social Development Council, 2021: 11-12) กล่าวว่า มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา รวมถึงการยกระดับมาตรฐานการศึกษา มีการส่งเสริม และสร้างเครือข่ายในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีความคล่องตัวและสอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น และมุ่งพัฒนาให้คนไทยให้มีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้งด้านความรู้ พฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และมีการเตรียมความพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ที่เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกัน และความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ โดยต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารสถานศึกษา รวมถึงข้อบ่งชี้และภารกิจของการบริหารและจัดการสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับบุคลากร และผู้เรียนมากที่สุด นอกจากการมีวิสัยทัศน์และคุณธรรมแล้ว ยังต้องมีทักษะในการบริหารและภาวะผู้นำทางวิชาการ กิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (Suksamran, 2022: 28) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการชี้้นำให้คำแนะนำ ส่งเสริม และพัฒนา พร้อมทั้งกระตุ้นให้ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการ โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอนของครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission :OBEC,2019: 4) กล่าวว่า ครูควรเป็นผู้ใฝ่รู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการ พร้อมทั้งมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและสื่อสารกับครู โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง ผ่านการลงมือทำจริง ครูจะช่วยแนะนำและสร้างแรงจูงใจในการเรียน พร้อมหาวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ ทั้งด้านวิชาการ ชีวิต และวิชาชีพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามช่วงวัย

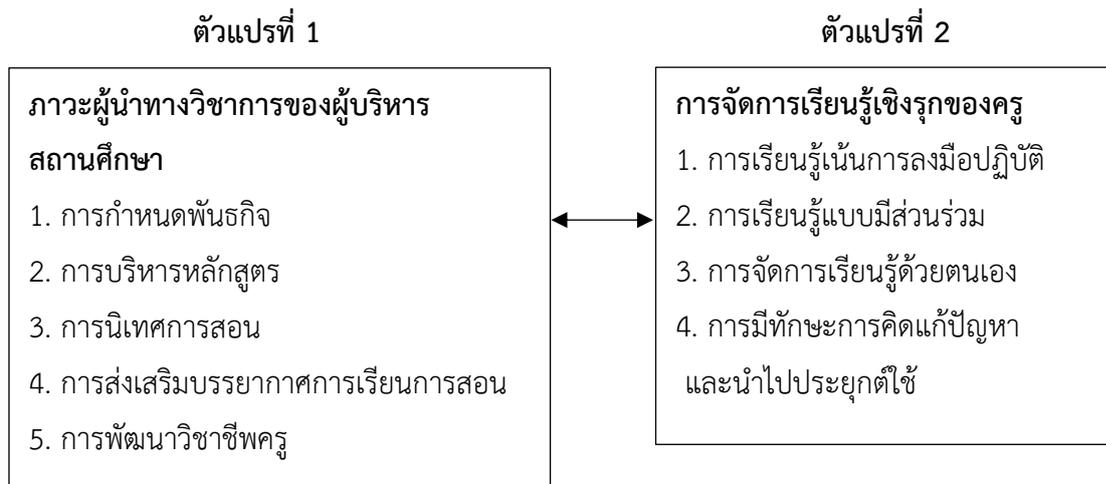
จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (SAMUTPRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1,2023: 61) มุ่งมั่นให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นต่อโลกอนาคต สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของเขตพื้นที่ฯ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาและใช้กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ผ่านกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ มีการสนับสนุนและพัฒนากิจการจัดทำหลักสูตรในระดับปฐมวัยและขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรท้องถิ่น และจุดเน้นของสถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ในปีการศึกษาปัจจุบัน โรงเรียนในสังกัดจำนวน 72 แห่งได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการตามแนวนโยบายดังกล่าว โดยเฉพาะการพัฒนาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนเชิงรุกของครู เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ครูในสังกัด ปีการศึกษา 2566 จำนวน 72 โรงเรียน จำนวนครู 1,800 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูในสังกัด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Cohen (1988) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยใช้ขนาดโรงเรียนคิดตามเกณฑ์ แบ่งเป็น 4 ขนาด คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และการสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มสถานศึกษาจำนวน 3 แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ มี 5 ด้าน 1) การกำหนดพันธกิจของโรงเรียน 2) การบริหารจัดการหลักสูตร 3) การนิเทศการสอน 4) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มี 4 ด้าน 1) การเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ 2) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 3) การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4) การมีทักษะการคิดแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้ จำนวน 60 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่น 0.982 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ 0.42 - 0.88

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมลิงก์แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ตอบแบบสอบถามในเวลาทำการ เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 322 คน ได้กลับคืนมา 322 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3) นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 โดยวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร แสดงผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(n = 322)

ภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของครู			
	M	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. การกำหนดพันธกิจ	4.61	0.46	มากที่สุด	5
2. การบริหารจัดการหลักสูตร	4.62	0.45	มากที่สุด	2
3. การนิเทศการสอน	4.63	0.43	มากที่สุด	1
4. การส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ทางการเรียนรู้	4.62	0.48	มากที่สุด	4
5. การพัฒนาวิชาชีพครู	4.62	0.47	มากที่สุด	3
รวม	4.62	0.42	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การนิเทศการสอน (M = 4.63, S.D. = 0.43) การบริหารจัดการหลักสูตร (M = 4.62, S.D. = 0.45) การพัฒนาวิชาชีพครู (M = 4.62, S.D. = 0.47) การส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อม (M = 4.62, S.D. = 0.48) และการกำหนดพันธกิจ (M = 4.61, S.D. = 0.46)

1.1 การกำหนดพันธกิจ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดภารกิจและเป้าหมาย ของสถานศึกษาที่ครอบคลุมภาระงานของโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู และบุคลากรร่วมกันกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะแก่ครู ในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด

1.2 การบริหารจัดการหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารนำผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาไปปรับปรุงในการจัดทำหลักสูตร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้นำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 การนิเทศการสอน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร มีการกำหนดนโยบายและวางแผนการนิเทศที่สอดคล้องกับเป้าหมายการนิเทศ รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดการนิเทศอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารนำผลการนิเทศมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.4 การส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศ ในการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เกิดความสะดวกเอื้ออำนวยต่อครูและนักเรียน

1.5 การพัฒนาวิชาชีพครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (PLC) รองลงมา คือ ผู้บริหารแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูได้ทราบอยู่เสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตามแผนกำหนด

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู แสดงผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(n = 322)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความคิดเห็นของครู			
	M	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. การเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ	4.64	0.40	มากที่สุด	4
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	4.68	0.38	มากที่สุด	1
3. การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.67	0.41	มากที่สุด	2
4. การมีทักษะการคิดแก้ปัญหา และนำไปประยุกต์ใช้	4.65	0.41	มากที่สุด	3
รวม	4.66	0.37	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ (M = 4.68, S.D. = 0.38) การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (M = 4.67, S.D. = 0.41) การมีทักษะการคิดแก้ปัญหา และนำไปประยุกต์ใช้ (M = 4.65, S.D. = 0.41) และการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ (M = 4.64, S.D. = 0.40)

2.1 การเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมในการเรียนมากขึ้น รองลงมา คือ ครูพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม

2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ครูกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนการเรียนรู้

2.3 การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ รองลงมา คือ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.4 การมีทักษะการคิดแก้ปัญหา และนำไปประยุกต์ใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้โดยการสอนผ่านสื่อเทคโนโลยี รองลงมา คือ ครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้โดยการสอนผ่านประสบการณ์เดิม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้อย่างเป็นระบบ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (n = 322)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{tot}
X ₁	0.726**	0.676**	0.652**	0.669**	0.734**
X ₂	0.768**	0.751**	0.724**	0.698**	0.793**
X ₃	0.739**	0.708**	0.706**	0.698**	0.769**
X ₄	0.714**	0.671**	0.676**	0.697**	0.744**
X ₅	0.721**	0.607**	0.656*	0.691**	0.723**
X _{tot}	0.801**	0.745**	0.746**	0.755**	0.822**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Y_{tot}) อยู่ในระดับสูง (R_{xy} = 0.822**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ มากที่สุดอยู่ในระดับสูง (R_{xy} = 0.801**) รองลงมาคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการมีทักษะการคิดแก้ปัญหา และนำไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับสูง (R_{xy} = 0.755**)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารนำความรู้มาพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ บริหารจัดการหลักสูตร และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทนงค์ รักษาศิริ (Raksasiri, 2021) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นกำหนดนิยามพันธกิจในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการสถานศึกษา และองค์คณะบุคคลตามกฎหมาย ให้มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล โดยอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายทุกภาคส่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กชกร กันภัย (Kanphai, 2024: 28) พบว่า ภาพรวมและรายด้านมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อครูผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ทางการศึกษา มีพฤติกรรมทางวิชาการ มีความรู้ ความสามารถ และความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงสภาพปัจจุบันไปสู่การพัฒนาที่ตอบสนองต่ออนาคตได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตารักษ์ โมเล็ก (Molek, 2019: 425) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานและพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับการเป็นผู้นำสถานศึกษา ทั้งยังมีการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการอย่างชัดเจน โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินความต้องการของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อวางแผนพัฒนาอย่างมีทิศทางผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทีมงานในสถานศึกษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ทักษะคติ และความรู้สึกร่วมเกี่ยวกับเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารยังสื่อสารอย่างสม่ำเสมอกับครู นักเรียน พร้อมทั้งจัดตั้งคณะนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา

1.1 การกำหนดพันธกิจ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดเป้าหมาย สื่อสารวิสัยทัศน์ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ มะไซดี อับดุลกอดะ (Abdulkoday, 2022 : 23) กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการมีส่วนร่วมของบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตน์ชนก แต่งจันทรา (Taengjantra, 2022: 200) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตารักษ์ โมเล็ก (Molek, 2019: 432) พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 การบริหารจัดการหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารนำความรู้ความสามารถ จัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ที่เหมาะสม และมีการประเมินผลปรับปรุงหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของ กฤตกร น้าทิพย์ (Namthip, 2017: 28) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องประสานกับครูสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตน์ชนก

แตงจันตรา (Taengjantra, 2022: 200) พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ชิตารักษ์ โมเล็ก (Molek, 2019: 432) พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 การนิเทศการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายใน
การนิเทศที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ
แนวคิดของ กฤตกร น้าทิพย์ (Namthip, 2017: 27) กล่าวว่า ผู้บริหารวางแผนการนิเทศและประเมินผลการ
สอนอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ในการพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ
งานวิจัยของ กชกร กันภัย (Kanphai, 2024: 28) พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ
สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองฤทธิ์ คำหมู่ (Kummoo, 2022: 77) พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ใน
ระดับมากที่สุด

1.4 การส่งเสริมบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
เนื่องจากผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อม สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรม
ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ พุฒินันท์ แสงสิริวัฒน์ (Sangsiriwat, 2021: 38)
กล่าวว่า การบริหารจัดการโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เป็น
สิ่งสำคัญ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศ และการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ
สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิชา ศิลาพงษ์ (Silapong, 2021: 210) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชญา รูปต๋า (Rooptam, 2023: 19) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.5 การพัฒนาวิชาชีพครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องผู้บริหารมีการกำหนด
นโยบายด้านการพัฒนาวิชาชีพอย่างชัดเจน มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้ครูทราบอยู่เสมอ สอดคล้อง
กับแนวคิดของ สุทธิศักดิ์ โคกคาน (Khokkarn, 2023 : 78-79) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องวางแผนพัฒนาครูและ
บุคลากรโดยยึดความต้องการของครูเป็นหลัก กำหนดเป้าหมายการพัฒนา และสนับสนุน ให้ครูและบุคลากร
ได้รับการพัฒนาในด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีความก้าวหน้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ
ชลนิชา ศิลาพงษ์ (Silapong, 2021: 135) พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ ปรีชญา รูปต๋า (Rooptam, 2023: 19) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูจัดกิจกรรมการเรียนการ
สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการเรียนครูให้คำแนะนำ และ
กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการคิดการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม
สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุสสรุา เฉลิมศรี (Chalerm Sri, 2020 : 13) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจั
กิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
นำไปสู่การเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์กนก เต็มใจ (Termjai,
2024: 422) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาเชิงบวกทั้ง
ในตัวผู้เรียนและครู โดยเน้นการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกใช้ความถนัด
ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกันตามลักษณะเฉพาะบุคคล (Individual Differences) ซึ่งสอดคล้อง
กับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพ

ของตนเองอย่างเต็มที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอำพล แซ่ตั้ง (Satang, 2024: 187) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.1 การเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือทำด้วยตนเอง พัฒนาทักษะตามความถนัดและความสนใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญสุภา คุณสุข (Khunsook, 2022: 50-51) กล่าวว่า การเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ โดยการค้นคว้า ฝึกทักษะ ตามความถนัดและความสนใจเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์กนก เตมใจ (Termjai, 2024: 422) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพล แซ่ตั้ง (Satang, 2024: 187) พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบ สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา กวีสิทธิ์ (Kuasit, 2019: 31) กล่าวว่า เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน การครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์กนก เตมใจ (Termjai, 2024: 423) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพล แซ่ตั้ง (Satang, 2024: 195) พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (Wongyai, 2021 : 21) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน และใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์กนก เตมใจ (Termjai, 2024: 423) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพล แซ่ตั้ง (Satang, 2024: 195) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ด้านการมีทักษะการคิดแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด สามารถตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ แวชากิยะห์ วานี (Wani, 2023: 28) กล่าวว่า เป็นความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์กนก เตมใจ (Termjai, 2024: 423) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพล แซ่ตั้ง (Satang, 2024: 195) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทาง ส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกในทุกๆด้าน โดยเฉพาะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติมีส่วนร่วมในการเรียน แม้ผลการวิจัยจะพบว่าทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่ยังมีข้อจำกัดที่ควรพิจารณา การเก็บข้อมูล

จากกลุ่มตัวอย่างในบางโรงเรียนอาจไม่สามารถสะท้อนภาพรวมของสถานศึกษาในทุกบริบทได้ ทศนคติในการจัดการเรียนรู้ แรงจูงใจภายใน ซึ่งอาจมีผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นความสัมพันธ์ที่พบอาจใช้ได้เฉพาะกับบริบทที่คล้ายคลึงกันเท่านั้น ดังนั้น เราจึงควรเสริมสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น การออกแบบกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมเชื่อมโยงกับเนื้อหาและใช้เวลาอย่างเหมาะสม (Bonwell and Eison, 1991) การนำเสนอเนื้อหาอาจใช้เวลามากขึ้น เนื่องจากต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนและจัดสรรเวลาอย่างเหมาะสม (Nilson, 2016) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยาลักษณ์ ทายิดา (Thayida, 2023: 83) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรีมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิตา สุขประวิทย์ (Sookprawid, 2024: 3) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภลักษณ์ รัตนบุรี (Rattanaburee, 2024: 36) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการกำหนดพันธกิจ ผู้บริหารควรวางแผนเพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายให้มีความครอบคลุมกับภาระงาน และชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
2. จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ ครูควรจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาทักษะตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์มีทักษะการคิด แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมโดยนำตัวแปรแทรกซ้อนหรือตัวแปรส่งผ่าน (mediating variables) เข้ามาวิเคราะห์ร่วม เช่น แรงจูงใจของครูในการสอน การนิเทศภายในโรงเรียน หรือวัฒนธรรมองค์กร เพื่อทำความเข้าใจกลไกของความสัมพันธ์ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ และปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ

References

- Abdulkoday, M. (2022). Instructional Leadership of School Administrators under the Secondary Educational Service Area Office, Narathiwat. Independent study is a part of the study for the Master of Education Program in Educational Administration at Yala Rajabhat University. (in Thai)
- Bonwell, C. C. and Eison, J. A. (1991). Active learning: Creating excitement in the classroom. 1991 ASHE-ERIC higher education reports: ERIC.
- Chalernsri, A. (2020). Development of the active learning management abilities of elementary teachers through the professional learning community process. Thesis for the Doctor of Philosophy Program in Educational Science and Learning Management, Faculty of Education, Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Educational Supervisor Unit, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2019). Guidelines for Supervision to Develop and Promote Active Learning in by the Policy of Reducing Study Time and Increasing Learning Time. (in Thai)
- Kanphai, P. (2024). "The Relationship Between Academic Leadership of School Administrators and Teachers' Learning Management Skills in The 21st Century Under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1". Journal of Graduate Studies. (in Thai)
- Khokkarn, S. (2023). Academic Leadership of School Administrators Affecting the Internal Quality Assurance Process in Schools under Trat Primary Educational Service Area Office. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi Rambhai Barni Rajabhat University. (in Thai)
- Khunsook, T. (2022). Academic administrations affecting the management of active learning in secondary schools in Chanthaburi. Thesis of Master of Education, Educational Administration Program, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University. (in Thai)
- Kuasit, K. (2019). The development of grade 10 students' participation and learning achievement by using problem-based learning (PBL). Thesis of Master of arts in Teaching science, Suryadhep teachers college, Rangsit University. (in Thai)
- Kummoo, R. (2022). Instructional leadership of school administrators affecting the effectiveness of academic affairs administration in schools under Loei Primary Educational Service Area Office 3. Independent study, Master of Education Program in Educational Administration, Naresuan University. (in Thai)

- Molek, T. (2019). “Instructional Leadership of School Administrators & Student Characteristics of World Class Standard School under Secondary Educational Service Area Office 8”. Journal of Educational Administration, Silpakorn University. (in Thai)
- Namthip, K. (2017). The administrators’ academic leadership of Sahawittayakhet Banbung 1 under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1. Thesis of Master of Education Program, Education Administration Program, Faculty of Education, Burapha University. (in Thai)
- National Economic and Social Development Council. (2021). 13th National Economic and Social Development Plan. (in Thai)
- Nilson, L. B. (2016). Teaching at its best: A research-based resource for college instructors. John Wiley & Sons.
- Raksasiri, T. (2022). “The Study of Relationship Between School Administration’s Academic Leadership and Teachers’ Teamwork in Schools under Secondary Educational Service Area Office 2”. Education Journal, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)
- Rattanaburee, S. (2024). “The Relationship between Instructional Leadership of School Administrators and Active Learning Management of Teachers under Secondary Educational Service Area Office Phatthalung” Journal of Roi Et Rajabhat University. (in Thai)
- Rooptom, P. (2023). “The Academic Leadership of School Administrators under The Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3” Saeng Isan Academic Journal. (in Thai)
- Saengsiriwat, P. (2021). The academic leadership of school administrators under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1. Thesis for the Master of Education degree in Educational Administration, Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (in Thai)
- Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1, (2023). Performance report for fiscal year 2023. (in Thai)
- Satang, A. (2024). “The relationship between school administrators and the promotion of proactive learning management Active Learning of teachers in Loei Primary Educational Service Area Office 3”. Dharma Sound Journal from Mahayana. (in Thai)

- Silapong, C. (2021). Instructional leadership of school administrators affects the effectiveness of academic affairs administration in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. Thesis of The Master of Education Degree of Educational Administration at Sakon Nakhon Rajabhat University. (in Thai)
- Sookprawid, S. (2021). The Relationship Between Instructional Leadership of School Administrators and Effectiveness of Education Expansion School in The Langsuan Network Under The Office of Chumphon Educational Service Area 2. Thesis of the Master of Education Program Degree in Educational Administration at Hatyai University. (in Thai)
- Suksamran, K. (2022). The Instructional Leadership of School Administrators Under District Group Pluak Daeng The Office of Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Independent of the Master of Education Administration Faculty of Liberal Arts at Krirk University. (in Thai)
- Taengjantra, R. (2022) “Academic Leadership Roles of School Administrators Under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 ”. BTU-DEEP Journal Bangkokthonburi University. (in Thai)
- Termjai, P. (2024). “The Academic Administrations Affecting the Management of Active Learning in Basic Educational Institutions under the Secondary Educational Service Area Office Surin”. Journal of Arts Management. (in Thai)
- Thayida, P. (2023). “The relationship between academic leadership of school administrators and the effectiveness of academic administration in schools under the Office of Education, Chonburi Municipality”. UMT Poly Journal. (in Thai)
- Wani, W. (2023). The Development of Packages Learning Focusing on Hands-on Activities by using The 5E of Inquiry-Based Learning to Enhance Analytical Thinking Skills on Stoichiometry of Grade 10 Students. Thesis of the Master of Education Program in Teaching Science, Mathematics and Computer Graduate School Yala Rajabhat University. (in Thai)
- Wongyai, W. and Phatphon, M. (2021). Creative self-directed learning. Center for Innovation in Curriculum and Learning. (in Thai).